

Pris: 25 kr.

Nr. 6 • august 1998 • 45. årgang

R

PAN

bladet

for bøsser og lesbiske

Danmarks Natur-og Lægevidenskabeligt bibliotek

0105 200009660495 3302

Frieri på greenen

Lesbisk par vinder golf-turnering

Skab din egen sundhed

Krop, sind og øvelser for evigheden

Vores egen værste fjende?

Tine og Morten fra LBL om selvværd og livskvalitet

Et er hvordan Landsforeningen kan arbejde for at fjerne andres og samfundets fordomme, noget andet er hvad den kan gøre for at udrydde vores egne fordomme?

T: For at gøre noget ved det bliver vi nødt til at arbejde med den personlige frigørelse, så vi ikke altid skal gå og tænke det værste om andres reaktioner, og der kan man tage fat ved at oplyse bedre i skolerne og starte langt tidligere end man gør.

Information

M: Her tror jeg det er vigtigt, at der i de enkelte lokalafdelinger laves strategier for, hvordan man kan komme ud og oplyse bedst muligt.

T: Vi har talt om i ungdomsgruppen, at man kunne få lavet noget materiale, som kunne ligge hos sundhedsplejersken i skolerne for at oplyse om, at der er noget som hedder ungdomsgruppen og ungdomstelefonen. Jeg tror nok, at vi skal lave noget mere reklame for os selv i Landsforeningen, for nogen gange er vi lidt for selvudslettende.

M: Man kunne også lave en undervisningspakke, for jeg tror egentlig, at der er mange lærere, som ikke har store fordomme om bøsser og lesbiske, men som mangler materiale at undervise ud fra. Jeg ved ikke om Landsforeningen har fokuseret på de forkerte ting, men man burde nok fokusere mere på

den personlige proces ved at arbejde for oplysning og synliggørelse på alle niveauer.

Hvad kan man gøre for de mennesker, som ikke selv er så opsøgende?

T: Det, vi kan gøre fra Landsforeningens side, er at oplyse og give tilbud til dem, som selv henvender sig. Vi kan jo ikke gå ud og redde alle homoseksuelle i Danmark. Det kan simpelthen ikke lade sig gøre.

M: Homoseksualitet er ikke noget, som pålægges udefra, men det er netop noget man selv definerer sig som. Derfor skal LBL's arbejde ikke være opsøgende. Vi skal ikke tvinge nogen til at blive bøsser eller lesbiske. LBL skal være synlig og give nogle tilbud, som man kan tage imod eller lade være. Og de tilbud, som LBL giver til homoseksuelle, kan godt blive bedre med hensyn til bl. a. rådgivning. I dag er f.eks. kun

rådgivning én gang om ugen. Det er simpelthen for lidt.

Gemme sig i mængden

Har du oplevet situationer, som har fået dig til at tænke, at der stadig er brug for en forening, der arbejder for bedre vilkår for bøsser og lesbiske?

M: Jeg har oplevet det til de gå-ud-arrangementer, som jeg har været med til, hvor det er de samme 10

spørgsmål, der bliver stillet igen og igen. Så tænker man, at der stadig er et stort arbejde med at informere. Også i de situationer, hvor jeg pludselig ikke har lyst til at sige, at jeg er homoseksuel som en slags efterveer fra forspring-ud-fasen. Der mærker man, at man tilhører en gruppe, der stadig er meget usynlig.

T: Jeg har faktisk haft det meget nemt, for jeg har egentlig ikke oplevet nogen ubehagelige situationer.

Vil det optimale være, at man altid, som noget af det mest naturlige, kan fortælle at man er homoseksuel?

T: Nogle gange ville det da være nemmere, hvis man ikke behøvede at skjule noget. Jeg har ikke lyst til at gå rundt og lyve, men for mange er det altså et problem, fordi det i hvert fald ikke endnu er helt naturligt.

Hvorfor har du i specifikke situationer holdt tilbage at du er homoseksuel?

M: Fordi man stadig ligger under for en masse normer, selvom man er afklaret.

T: Det handler nok om, at man er bange for at blive vendt ryggen, og nogen gange har man ikke lyst til at være anderledes. Det er nemmere bare at tie stille, og gemme sig i mængden. Det er jo for det meste oppe i vores egne hoveder, at de største problemer med vores selvværder.

Nyt princip- og arbejdsprogram for Landsforeningen

Nye tider, nye tanker

Af Charlotte Greve, Princip- og Arbejdsprogram's udvalget.

Nu starter debatten om et revideret Princip- og Arbejdsprogram for Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske!

I den kommende tid vil læsere af PAN-Bladet og afdelingernes lokale blade, deltagere i medlemsmøder i afdelingerne og forhåbentlig også foreninger og klubber uden for Landsforeningen opdage, at der er lagt op til debat om, hvilke mål og strategier Landsforeningen skal arbejde for i fremtiden.

I dette nummer lægger vi ud med en artikel om selvværd, et tema vi mener bør være centralt i foreningens fremtidige arbejde.

På landsmødet i november 1997 besluttede man, og jeg citerer: "Landsmødet pålægger Hovedbestyrelsen at igangsætte arbejdet med revision af Princip- og Arbejdsprogrammet med inddragelse af afdelingerne og relevante udvalg og grupper. Hovedbestyrelsen skal afrapportere til landsmødet 1998, herunder fremlægge et udkast til handlingsplan for 1999."

Efter landsmødet blev derned sat et udvalg bestående Morten E. Wøldike Olsen, som p.t. er mili-

tærnægter i Teglgårdstræde, Christina Zennaro, næstformand i LBL og fra Aalborg, Merete Falck, bestyrelsesmedlem i Århus-afdelingen og med i Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg, Peter Andersen, formand for Århus-afdelingen, Charlotte Greve, næstforkvinde i Århus-afdelingen og hovedbestyrelsesmedlem.

Emnerne for denne debat har vi, som udgangspunkt, delt op i tre overordnede kategorier:

Det politiske aspekt

Herunder hører forskningspolitik. Der foregår forskning af og om bøsser og lesbiske på en lang række områder og niveauer i Danmark og internationalt. Det er vigtigt at vi støtter denne forskning, bruger den og tager stilling til den. Med en international politik skal vi fortsat deltage i og samarbejde med internationale bøsse-lesbiske organisationer for at forbedre forholdene for bøsser og lesbiske internationalt og lokalt. Arbejdsmarkedspolitikken omhandler bøsser og lesbikes forhold på arbejdsmarkedet i Danmark og i resten af verdenen. På det

sundhedspolitiske område skal vi sørge for, at de materialer, der bliver undervist med på sundhedsuddannelserne i skolerne er up to date, og at der ikke på nogen måde sker diskrimination p.g.a. seksuel orientering eller eventuel konstateret HIV-status. Med en familierpolitik skal vi fortsat arbejde for at forbedre den homoseksuelle familie sammenret og vilkår som den heteroseksuelle, herunder hører også muligheden for at få og opdrage børn.

Det kulturelle aspekt

Det er fortsat vigtigt, at vi støtter de homoseksuelles kultur ved at støtte igangværende projekter, ved selv at skabe nye og ved at formidle kendskabet til bøssers og lesbikes litteratur, musik og kunst. Herudover må vi satse på større synlighed i medierne i det hele taget.

Det sociale aspekt

Dette er et aspekt vi med vores debatoplæg vil sætte en særlig fokus på. Ungdomsgrupperne og Rådgivningerne har i mange år været en fast bestanddel af foreningens arbejde,

men vi må konstatere, at der er en stor gruppe af bøsser og lesbiske, hvis behov Landsforeningen hidtil har været for dårlige til at tilgodese. De føler ikke, at de hører hjemme i en ungdomsgruppe og har heller ikke har brug for Rådgivningen. Der er opstået en del foreninger, klubber og caféer uden for Landsforeningen, hvilket for så vidt er godt nok, men hvad kan Landsforeningen gøre? Vi må diskutere, hvordan man kan opbygge miljøer og sociale netværk, som tilgodeser de forskellige behov og ønsker, medlemmerne måtte have.

Vi ser styrkelsen af bøsser og lesbikes selvværd som et af de vigtigste arbejdsområder for Landsforeningen i fremtiden. Viskal styrke indsatsen overfor spring-ud problemer i alle livets faser lige fra den første spring-ud oplevelse overfor venner og forældre til forholdet på arbejdspladsen, bopælen og på gaden og endelig til ældre bøsser og lesbikes forhold i samfundet. Dette

er en problemstilling, som alle står overfor, hvis ikke dagligt, så meget ofte i alle relationer til det omgivende samfund.

Derfor starter vi disse debatoplæg med et indlæg om selvværd, men håber, at vi i løbet af det næste halvandet år kan nå rundt om det hele. Vi håber også, at medlemmerne vil give deres bidrag til debatten. Så kom ud af skabet og sig din mening, så Landsforeningen bliver et tilbud man ikke kan afslå!

Frankrig

Den franske nationalforsamling skal til oktober diskutere et lovforslag, der kan betyde en formel legalisering af homoseksuelle parforhold.

Forslaget, der støttes af regeringen, omhandler en såkaldt social kontrakt (PACS), der er af interesse for alle par, der ønsker at leve sammen, men som enten ikke kan eller ikke vil gifte sig, sagde de venstreorienterede parlamentsmedlemmer Patrick Bloch og Jean-pierre Michel, der står bag forslaget, 1. juli. Lovforslaget var blandt venstrefløjens valglofter under sidste års valgkamp.

Politiken

USA

Biseksuelle mænd dyrker i stigende grad usikker sex med kvinder, mens de bruger kondom, når de er sammen med mænd, viser en undersøgelse omfattende 430 mænd i Boston.

Homo- og biseksuelle var lige flittige til at bruge kondom, selvom de biseksuelle sjældnere dyrkede analsex. Men de 47 mænd i undersøgelsen var tre gange så tilbøjelige til at dyrke usikker sex med kvindelige partnere som med mandlige.

Undersøgelsen er blevet offentliggjort i Journal of Acquired Immune deficiency Syndromes and Human Retrovirology.

Blikk

Aserbadjan

10.000 småkriminelle er blevet løsladt i anledning af 80-året for den første aserbajdjaniske stat, som bestod kortvarigt i 1918. Ingen af de løsladte var dog fængslet pga. homoseksualitet, som fortsat klassificeres på linie med drab, voldtægt og terrorisme.

6 ud af 15 tidligere sovjetrepublikker opretholder fortsat forbudet mod homoseksualitet.

sm/PAN

Sydafrika

Højesteret i Johannesburg har erklæret landets forbud mod homoseksualitet for grundlovsstridigt.

Sydafrika er det eneste land i verden, som i grundloven har indført et forbud mod diskrimination på grundlag af seksuel orientering, hvilket skete efter apartheidstyrets fald. Indtil for nylig har gamle love, som forbød homoseksuelle handlinger, imidlertid stadig været gyldige.

sm/PAN

Cypern

Både Europarådet og EU lagde i foråret pres på den cypriotiske regering for at få legaliseret sex mellem mænd (se forrige nummer af PAN-bladet), og den 21. maj blev legaliseringen endelig vedtaget af parlamentet.

Det er dog stadig forbudt at opmuntre til homoseksualitet, herunder at komme med uanstændige tilnærmelser, lige som kontaktannoncer for bøsser (men ikke for lesbiske) er forbudte. Endvidere kan der idømmes op til fem års fængsel, hvis en af parterne er under 18 år eller hvis man dyrker sex på offentlige steder. Sidstnævnte defineres som, at der er mere end to personer til stede.

Menneskerettigheds- og homoaktivister

I Beverly Hills er selv de offentlige toiletter eksklusive. Her er det, hvor George Michael blev anholdt. (Foto: Fra The National Enquirer.)

USA

George Michaels utærligheds-sag har været for retten i Los Angeles, dog uden at han selv var tilstede. Han blev idømt en bøde på 810 dollars og 80 timers samfundstjeneste, som det blev foreslået ham at aftjene i Los Angeles Gay & Lesbian Center.

George Michael blev endvidere idømt fem timers seksualrådgivning og har fået forbud mod at færdes i Will Rogers Park i Beverly Hills, hvor han blev anholdt (og altså ikke i Los Angeles Park, som skrevet i sidste nummer af XPANsion).

Straffen er et kompromis mellem forsvarer og anklager, som George Michael havde accepteret forud for retsmødet, der kun varede et kvarter og ikke kom ind på, hvad der var foregået på toiletet.

Politimanden Marcelo Rodriguez, som foretog anholdelsen, har imidlertid betroet hver eneste lillebitte detalje til The National Enquirer, bl.a. at George Michael var i besiddelse af et glas Prozac ("lykkepiller") ved anholdelsen.

Fra sommernummerets utrykte Sladderspalten.

frygter derfor, at loven fortsat vil skabe problemer for Cyperns bøsser. At de f.eks. kan straffes for at vise deres kærlighed offentligt eller for at informere om sikker sex.

sm/PAN

Finland

Det finske parlament besluttede 15 juni med stort flertal at sænke den seksuelle lavalder for homoseksuelle til 16 år, så den nu er den samme som for heteroseksuelle. Samtidig blev den paragraf fjernet, som forbyder positiv omtale af homoseksualitet.

I løbet af de sidste 20 år er kun en person blevet dømt på grundlag af forskellen i lavalder. Ændringerne var en del af et større lovkompleks, og gav tilsyneladende ikke anledning til nogen særlig ophedet debat.

For øvrigt har en britisk bøsse, som bor i Finland, vundet landets første retssag på grundlag af anti-diskriminationsloven fra 1995. Han blev korporligt straffet af udsmidningen og smidt ud fra en bar i byen Oulu, fordi han kyssede sin kæreste på dansegulvet. Udsmidningen fik en bøde og skal betale sagsomkostningerne.

sm/PAN

Storbritannien

En uge efter det finske parlament besluttede det britiske underhus med 336 stemmer mod 129 at sænke den seksuelle lavalder for bøsser til 16 år som for heteroseksuelle.

I modsætning til Finland har der i Storbritannien jævnligt været retssager pga. bøsse-sex med 16-18-årige, bl.a. den såkaldte Bolton-sag (omtalt i PAN-bladet i marts og april), hvor en 17½-årig var involveret. Mændene fik dog betingede domme, måske fordi man vidste, at en lovændring var på trapperne.

Overhuset har endnu ikke stemt om lovændringen, som her ventes at møde modstand. Lagtægere mener dog ikke, at Overhuset kan standse lovforslaget helt, men måske forhale det.

Østrig er herefter det sidste land i EU med forskellig lavalder for homo- og heteroseksuelle, men her skulle parlamentet i juli stemme om at sænke lavalderen for homoseksuelle til 14 år som for heteroseksuelle, så når dette nummer af PAN-bladet udkommer, vil hele EU måske være harmoniseret.

sm/PAN

USA

Disney melder om rekordindtjening, selvom sydstatsbaptisterne boycoter koncernen pga. dens homovenlige indstilling, og aktiekursen er næsten fordoblet siden sidste år.

3-7. juni fandt de årlige homo-dage sted i Disney World i Florida, hvor omkring 100.000 bøsser og lesbiske samledes til forskellige arrangementer. Fra Disneys side promoverer man ikke arrangementerne, men accepterer dem. Hvis ikke-homoseksuelle gæster føler ubehag ved at være til stede, kan de få byttet billetterne.

På forhånd havde en kristen gruppe varslet demonstrationer i Disney World under homo-dagene, og sikkerhedsfolk stod klar. Kun ca. 100 mennesker stod med bannere ved vejene hen mod forlystelsesparken med tekster som "Choose Jesus over Mickey" og "Mickey come home". Et fly cirklede ovenover med et banner med teksten "Jesus can save you from your lifestyle".

Demonstrationen forløb dog fredeligt, og der var ingen arrestationer og ingen blev smidt ud af parken.

sm/PAN

Vietnam

Vietnams regering har forbudt homoseksuelle ægteskaber, efter at adskillige homoseksuelle par er blevet viet i løbet af de sidste måneder. Vietnam har nemlig ikke haft nogen lov, som forbød det. Det generede lokale embedsmænd, som dermed ikke kunne forhindre vielse.

Efter loven blev vedtaget faldt myndighederne over 23-årige Cao Tien Duyen og 30-årige Hong Kim Huong, som måtte skrive under på aldrig igen at ville bo sammen. De to kvinder blev viet i marts ved en stor, offentlig ceremoni.

Rex Wockner

Zimbabwe

En retssag mod den tidligere præsident Canaan Banana er startet. Han er anklaget for 11 homoseksuelle forhold, herunder et par voldtægter, samt forsøg på at forføre mænd til sex. Det drejer sig om ansatte med hjælpere, og alle anklagepunkterne stammer fra Bananas tid som præsident i begyndelsen af 1980'erne.

Man har kunnet læse hårrejsende historier

fra retssagen på forsiden af aviserne om forsøg på at forføre kokke, forboldspillere og bodyguards, og retssagen er således grundlag for endnu en anti-homokampagne i landet, hvor sex mellem mænd stadig er forbudt, og hvor den nuværende præsident Mugabe adskillige gange i de senere år har gjort sig bemærket med negative udtalelser om homoseksuelle.

Canaan Banana er 62 år og metodistpræst. Han er endvidere gift og har fire børn.

Også en af lederne for organisationen Gays and Lesbians of Zimbabwe, Keith Goddard, er blevet anholdt og sigtet for voldtægt. Goddard er imidlertid lille og spinkel og menes ikke at være fysisk i stand til at tvinge den noget større 20-årige, angiveligt voldtagne mand til noget som helst.

sm/PAN

Storbritannien

Seks medlemmer af det britiske parlament er nu åbent homoseksuelle. I juni sprang David Borrow og Gordon Marsden ud af skabet, begge repræsentanter for Labour.

De to politikere sprang ud via interviews med lokale aviser.

Rex Wockner

Sverige

Den svenske regering støtter to registrerede partners kamp for ligeret ved EU's minister-råd i Bruxelles.

Sven Englund har i to år arbejdet som oversætter for Ministerrådet og har indgået registreret partnerskab med Nils Eriksson, hvilket han har meddelt sin arbejdsgiver, som alligevel klassificerer ham som enlig. Det betyder, at parret ikke får adgang til personalegoder, som ægtepar normalt får såsom frirejser til ægtefællen samt familiebidrag og livsforsikring.

Den svenske regering hævder nu over for EU, at homoseksuelle ansatte bør have samme rettigheder som heteroseksuelle.

Kom Ut

Afghanistan

I løbet af få måneder er mindst fem mænd er blevet henrettet eller forsøgt henrettet efter retssager ved lokale retter under Talebanstyret, fremgår det af oplysninger fra Amnesty International.

Mændene er blevet placeret ved siden af mure, som herefter er blevet væltet ned over dem ved hjælp af bulldozere. Enkelte har overlevet denne behandling.

Ifølge Amnesty bliver de sigtede ved Taleban-retterne ofte dømt efter en få minutter lang retssag, uden forsvar og ud fra dommerens personlige opfattelse af islamisk lov og etik.

Amnesty opfordrer til internationale protester over henrettelserne af homoseksuelle.

Rex Wockner

USA

Det er nu ikke længere tilladt at diskriminere statsansatte på grundlag af seksuel orientering, fremgår det af en forordning, som præsident Clinton underskrev sidst i maj.

Amerikanske bøsser og lesbiske håber på, at forbudet mod diskrimination snart vil blive udvidet til resten af arbejdsmarkedet.

Nogle republikanske kongresmedlemmer er imidlertid meget utilfredse med antidiskriminationsdekretet, og fire af dem har sendt en skrivelse rundt i kongressen med opfordring til at støtte en lov mod Clintons forordning. Ifølge en meningsundersøgelse fra 1997 er 89% af amerikanerne dog enige med Clinton i, at homoseksuelle skal have samme jobmuligheder som heteroseksuelle.

sm/PAN